

- Transformasjon av variable
- Moment
- Momentgenererande funksjon

Teorem 7.3

La X vere ein kontinuerleg stokastisk variabel med sannsynsfordeling $f(x)$. La $Y = u(X)$, ein 1-1 transformasjon mellom X og Y , slik at $y = u(x)$ gjev $x = w(y) = u^{-1}(y)$. Sannsynsfordelinga til Y er då

$$g(y) = f[w(y)]|J|$$

der $J = w'(y)$ er Jacobianen til transformasjonen.

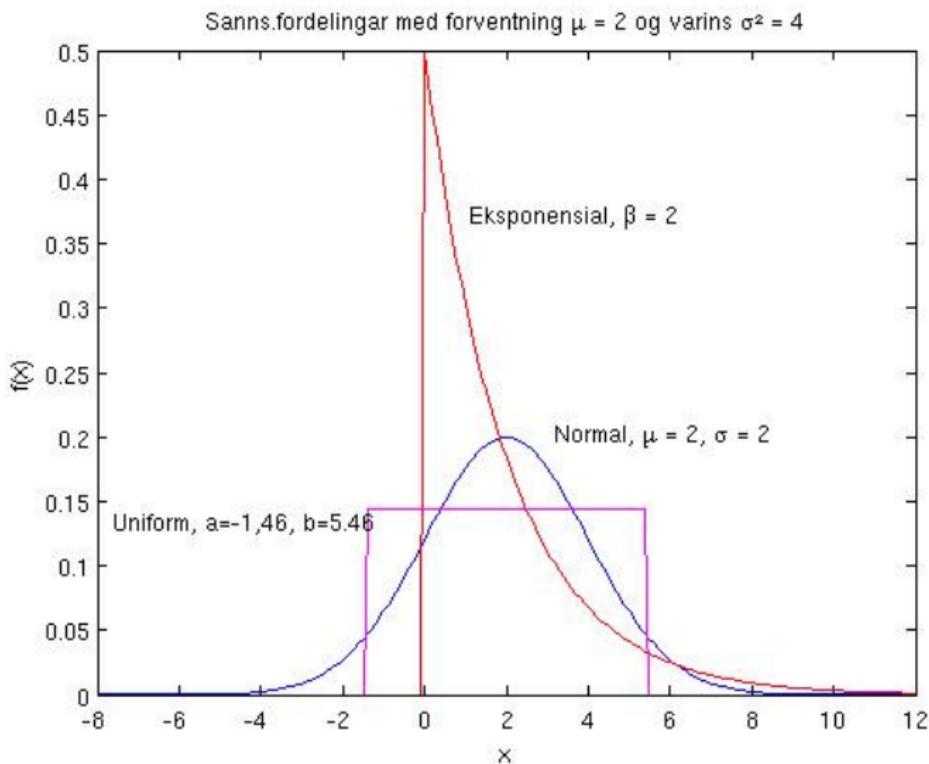
Teorem 7.5

La X vere ein kontinuerleg stokastisk variabel med sannsynsfordeling $f(x)$. La $Y = u(X)$, definere ein transformasjon som ikkje er 1-1. Dersom intervallet X er definert over kan delast opp i k parvis disjunkte intervall, s.a. kvar av inversfunksjonane $x_k = w_k(y)$ definerer ein 1-1 transformasjon. Då er

$$g(y) = \sum_{i=1}^k f[w_i(y)]|J_i|$$

der $J_i = w'_i(y)$ for $i = 1, 2, \dots, k$.

Felles forventning og varians

Definisjon 7.2

Den momentgenererande funksjonen $M_X(t)$ til ein stokastisk variabel X er gjeve ved $E[\exp(tX)]$:

- $M_X(t) = E(\exp(tX)) = \sum_{\forall x} f(x) \exp(tx)$
- $M_X(t) = E(\exp(tX)) = \int_{-\infty}^{\infty} f(x) \exp(tx) dx$

Teorem 7.6

La X vere ein stokastisk variabel med momentgenererande funksjon $M_X(t)$. Då er r -te moment

$$\mu'_r = \frac{d^r M_X(t)}{dt} \Big|_{t=0}$$

Definisjon 4.2

La X og Y vere to stokastiske variable med simultanfordeling $f(x, y)$, og $g(x, y)$ ein funksjon. Då er
dersom diskre

$$\mu_{g(X, Y)} = E[g(X, Y)] = \sum_x \sum_y g(x, y) f(x, y)$$

dersom kontinuerleg

$$\mu_{g(X, Y)} = E[g(X, Y)] = \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} g(x, y) f(x, y) dx dy$$

Teorem 7.7

La X og Y vere stokastiske variable med momentgenererande funksjonenar hhv $M_X(t)$ og $M_Y(t)$.

$M_X(t) = M_Y(t) \Rightarrow X$ og Y har identisk sannsynsfordeling.

Teorem 7.8 og 7.9

- $M_{X+a}(t) = e^{at} M_X(t).$
- $M_{aX}(t) = M_X(at).$

Teorem 7.10

La $X_1, X_2, \dots, X_n$ vere uavhengige stokastiske variable med momentgenererande funksjonar hhv. $M_{X_1}(t), M_{X_2}(t), \dots, M_{X_n}(t)$.

La $Y = X_1 + X_2 + \dots + X_n$. Då er

$$M_Y(t) = M_{X_1}(t) \cdot M_{X_2}(t) \dots M_{X_n}(t)$$

- Transformasjon av variable
  - Diskret
  - Kontinuerleg (1-1 transformasjon)
- Moment

Teng meir enn forventning og varians for å beskrive sannsynsfordeling
- Momentgenererande funksjon (*for å finne fordeling til lineærtransformasjon*)

Teorem 7.11

La $X_1, X_2, \dots, X_n$ vere uavhengige normalfordelte variable med $E(X_i) = \mu_i$ og $\text{Var}(X_i) = \sigma_i^2$.

La $Y = a_0 + a_1X_1 + \dots + a_nX_n$. Då er

$$y \sim N(a_0 + a_1\mu_1 + \dots + a_n\mu_n, a_1^2\sigma_1^2 + \dots + a_n^2\sigma_n^2)$$